

## **Teoria interpretacji prawa oparta na analizie języka naturalnego**

### **Cele projektu**

Niniejszy projekt ma na celu próbę odpowiedzi na pytanie co to znaczy rozumieć prawo. W szczególności, czy i w jaki sposób rozumienie prawa jest jakościowo różne od rozumienia innego tekstu lub wypowiedzi, oraz, czy znajomość języka naturalnego jest wystarczająca aby zrozumieć treść prawa.

Po pierwsze, rozważymy czy treść prawa to treść zakomunikowana (czyli treść zdeterminowana przez intencję mówcy). Odpowiedź twierdząca oznaczałaby, że pojęcie rozumienia prawa i pojęcie rozumienia innego tekstu czy wypowiedzi mogą być w istotny sposób podobne. Natomiast odpowiedź przecząca stałaby się impulsem do poszukiwania odmiennej definicji rozumienia. Jako hipotezę wstępną przyjmujemy hybrydową wizję treści prawa, rozumianą jako jedynie częściowo zakomunikowaną treść. Zatem pierwszy cel projektu stanowi próba zbadania hybrydowej koncepcji treści prawa.

Po drugie, rozważymy jakie konsekwencje dla teorii interpretacji płyną z przyjęcia odpowiedzi na wymienione powyżej pytanie. Innymi słowy, drugim celem projektu będzie analiza koncepcji interpretacji płynącej z przyjęcia hybrydowej odpowiedzi na pytanie o naturę treści prawa.

### **Zakres badań**

Istnieją dwa dominujące stanowiska w debacie dotyczącej treści prawa. Pierwsze stanowisko, zwane interpretywizmem, stanowi, że treść prawa nie jest zakomunikowana. Drugie stanowisko, w pewnym uproszczeniu, zaprzecza pierwszemu. W ramach prac badawczych zespołu postaramy się spojrzeć na argumenty interpretywiistów oraz ich przeciwników poprzez pryzmat współczesnej filozofii języka. Zbadamy, czy argumenty interpretywiistów przedstawiają język naturalny takim jaki jest w rzeczywistości, czy też raczej posługują się sztucznym, niespójnym teoretycznie konstruktem. Zbadamy także, czy współczesna filozofia języka dostarcza odpowiedzi na zarzuty kierowane przez interpretywiistów wobec ich przeciwników. Następnie rozważymy koncepcję hybrydowej treści opartej na zarówno komunikowanej treści jak i treści wartościującej. Ponadto zastanowimy się nad różnicą pomiędzy rozumieniem prawa i rozumieniem innych tekstów czy wypowiedzi. Wreszcie rozważymy relacje pojęciowe pomiędzy rozumieniem, interpretacją i tworzeniem prawa.

### **Przyczyny wyboru zagadnienia badawczego**

Systematyczne zastosowanie narzędzi filozofii języka do debaty na temat interpretywizmu może dostarczyć nowych argumentów w ramach istotnych filozoficznych dysput. Innymi słowy, poza ciekawymi argumentami dotyczącymi treści prawa, nasze rozważania mogą być relewantne dla dyskusji na temat znaczenia, warunków prawdziwości sądów i normatywności. Na przykład, wyniki niniejszego projektu badawczego mogą pomóc w definicji pojęcia intencji komunikacyjnej.

Niniejszy projekt może również pomóc we wskazaniu licznych słabości tezy zgodnie z którą wszelkie sędziowskie rozważania dotyczące moralności są złamaniem zasady trójpodziału władzy. Ponadto wyniki niniejszego projektu mogą stanowić podstawę stworzenia wytycznych pozwalających na ustalenie kryteriów rozróżniania pojęć rozumienia, interpretacji i tworzenia prawa.